

A vadászatnak és vadászati fegyvereknek megadóztatását tárgyazó törvényjavaslat indokolása. *)

A vadászati jog gyakorlatának megadóztatása, azon adónemek közé tartozik, melyeket a kincstári jövedelmek gyarapításán kívül közgazdászati okok is ajánlanak.

Az 1872. évi VI-ik törv. cikk részben szabályozta ugyan az addig sokban hiányos és a gyakorlatban sok visszaélésre alkalmat nyújtó vadászati jogot, de a lefolyt két évi tapasztalat azt bizonyítja, hogy az említett törv. cikk intézkedései nem elégségesek Magyarországon a nemzetgazdászati ezen ágát mindazon bajok és visszaélések ellen biztosítani, melyek annak természet szerű és más országokét megközelítő fejlődését lehetlenné teszik.

A vadászat érdekeinek állandó megóvására irányzott törekvés a nyugat-európai törvényhozások többségét szintén a vadászati jog gyakorlatának megadóztatására vezette.

A francia, belga, porosz, szász, bajor törvényhozások a megadóztatást bélyegzett vadászati jegyek alakjában valósították meg; a kormány szintén ezen módot választotta mint legkevesebb költséggel járót és legkönnyebben ellenőrizhető.

Már a képviselőház 21-es bizottságának IX-es albizottsága is utalt a vadászat és a vadászati fegyverek megadóztatására, mely új adónemek számításom szerint 600.000 frtot jövedelmeznének. Más országok kimutatása után ítélve e két adónem reménylhető jövedelme nem lett magasra számítva, minthogy Franciaországban, hol az államkincstárt minden kiszolgált vadászati engedély után 15 frank illeti, a zársumadások 1859-ben 3,752.255 frank, 1869-ben pedig 4,402.000 frank jövedelmet mutattak ki.

*) A törvényjavaslat lapunk mult füzetében közöltetett.

A kormány azonban nemcsak a pénzügyi tekintetekre, hanem a vadászatnak nemzet-gazdászati szempontból védelmet igénylő érdekeire is főszlyt helyez és kéri a törvényhozást, hogy e javaslat megítélésénél mind-kettőt figyelembe vegye.

Az egyes §§-ok a következőkben találják indokolásukat:

Az 1. §. nem változtatja meg az 1872. évi VI. törv. czikket, csupán az abban körvonalozott jog gyakorlatát vadászati jegy birtokától feltételezi.

A 2-ik §. azon hatóságokat állapítja meg. melyek a vadászati jegyek kiszolgáltatására feljogosítva lesznek s mivel tekintve a törvényjavaslat 5. §-nak rendeletét, vadászati jegy nem adathatik mindenkinek, legczélczerűbbnek látszott azok kiadására a törvényhatóság közigazgatási első tisztét feljogosítani, miként e tekintetben más államok törvényhozásai is hasonló értelemben intézkedtek.

A 3-ik §-ban foglalt feltétel a fennálló törvényekben leli indokolását.

A 4-ik §. a külföldiekről szól, kik vadászati jegyet óhajtának nyerni. Teljes kizárásuk nem lenne indokolható, szükséges volt azonban oly intézkedésekről gondoskodni, melyek a vadászati jegyet nyerő külföldiekkel szemben úgy a közigazgatási mint a pénzügyi érdekek megóvását biztosítsák.

Az 5-ik §-hoz. A közérdek kívánja, hogy a vadászati jegy megtagadtassék olyanoktól, kiknek részéről a közbiztonság veszélyeztetésétől tartani lehet. Ily intézkedés a feljebb említett nyugat-európai államok törvényeiben is benne foglaltatik, s csak azokra vonatkozik, kiktől a jegy megtagadását a közérdek és jogi tekintetek követelik.

A 6. §-ban foglalt intézkedést a jogosultak érdekeinek kellő megóvása teszi szükségessé.

A 7. §. természetes következménye az 5. §-nak s így bővebb indokolást nem igényel.

A 8-ik §. magában foglalja a vadászati jegyek kellékeit és hatályát. Miután a vadászati jegyek a magyar korona országainak egész területére érvényesek a pénzügyministerium által meghatározandó minta szerint az egész országban egyenlők lesznek. A vadászati törvényre való hivatkozás elhárítja azon aggodalmat, hogy a két törvény egymás-melletti fennállása eltérő és egymással összeütköző magyarázatokra nyujthason alkalmat.

A 9-ik §. Az erdészeti és vadászati közegekre nézve azon kedvezményt tartalmazza, hogy az azok részére kiadandó vadászati jegy három évre szólván, egy-egy évre csekélyebb bélyegilleték esik, s igazságos, hogy a szolgálatukban állók helyett bélyegilleték azok által fizettessék, kik ezen vadászati közegeknek szolgálatát saját érdekükben felhasználják.

Ezen kedvezmény megadása azért is méltányos, mert az említett közegeknek a fegyverhordozhatás szolgálati tekintetéből és az önvédelem céljából is szükséges, s mert azokra nézve az adott kedvezménynyel szemben ezen §. intézkedése szerint az is kötelezőleg kimondatik, hogy vadászati jeggyel ellátva kell lenniök.

A kincstári birtokokon alkalmazott erdőtisztekre, vadászokra és erdőőrökre vonatkozó intézkedés a vadászati jegyért járó bélyegilletéknek mint közadónak jellegéből következik.

A 10. §. meghatározza a vadászati jog gyakorlatára vetett adót. A vadászati jegy bélyeg illetéke 12 frt. mely összeg tekintettel a vadászat élvezői számára hazánkban rendelkezésre álló tág használati-körre magasnak nem mondható és könnyen megfizethető azok által, kik a vadászati szenvedélyben gyönyörködnek, míg másfelől megnehezíti a vadászati-jog gyakorlatát s ez által elejét veszi számos visszaélésnek azok részéről, kiknél a vadászat tömeges gyakorlata nem kívánatos sem közigazgatási sem közigazgatási okokból.

A 11. és 12. §§-okat a szükséges ellenőrzési és bizonyítási tekintetek indokolják.

A 13. 14. 15. és 16 §-ok az ezen törvény ellenében elkövetett kihágások s a birságok tárgyában intézkednek s lehetőleg összhangzásba hozattak az 1872. évi VI. törv. cikknek a vadászati kihágások körüli eljárásról szóló szakaszaival.

A 17. §. az elveszett vadászati jegyek ellenőrzési szempontból szükséges bejelentését és törvényszerű megsemmisítését rendeli el, az elveszett vadászati jeggyel lehető visszaéléseknek megelőzése végett, s mivel történetesen elvesztett vadászati jegyekkel, ha visszaadatnak, visszaélések nem követhetnek el, azok ujjakkal illeték fizetés nélkül lesznek felcserélhetők.

A törvényjavaslat II. fejezetének határozmányait azon jelentékeny összegben felül, melyel azok ha elfogadtatnak, az államjövedelmeit öregbiteni fogják, még azon tekintet is indokolja, hogy ezen határozmányok egyrészt a vadászati jog gyakorlatáról alkotott 1872: VI. t. cz. rendeleteinek tényleges életbe léptetését lényegesen előfoglalják mozdítani, más részről pedig legsikeresebben gátolandják meg azon számos visszaéléseket, melyek lőfegyverek használatával a közéletben elkövetetnek.

A 18. §. a vadászatra használható minden lőfegyvert adó alá von, az alá vonandó tehát, a 21. 22. és 25. §§-ban foglalt kivételekkel minden puska, mert vadászatra az mind használható lévén, ily általános szabály nélkül a törvény kijátszását megátolni nem lehet.

A 19. s 20. §§. az adókivetés módját szabályozzák s az erre nézve fennálló törvényes intézkedések keretébe egyszerű, és újabb költséget nem igénylő eljárással belé illesztik.

A 21. 22. 25. §§. az adómentesség eseteit foglalják magukban, a kivételeknek több esetekre kiterjesztése a törvény sikerét veszélyeztetné.

A 23. és 24. §§. a törvény megsértésére szabott birságról intézkednek.

A 26. §. a törvény első fejezete határozmányai életbe-

léptetésének határidejét azért rendeli, a bel- és pénzügyminis-
terek által rendeleti uton meghatározattatni, mert arra jelesül
a vadászati jegyeknek kellő számbani elkészítésére az adóhi-
vataloknak azokkali ellátására bizonyos időt kívánó előkészüle-
tek szükségesek, s arra is némi idő engedendő, hogy a va-
dászni kívánók maguknak a vadászati jegyeket megszerezhessék;
a törvény II. fejezete határozmányainak életbe léptetésére azon-
ban hosszabb időt kívánó előkészületek nem szükségesek, s azért
azok a törvény kihirdetése után azonnal foganatba vétethetnek.

Budapesten, 1874. október 8-án.

Ghyczy Kálmán s. k., pénzügyminister.

Erdeink lakói.

(Folytatás és vége.)

Madarak.

Brehm az emlősöket haszonállatoknak, a madarakat pedig
kedvtöltőknek mondja. Amazok kell, hogy adózzanak, hogy adja-
nak az embernek, mert különben kipusztítja őket az ember, ezek
azonban különös előnyben, kitüntetésben részesülnek valamennyi
állat fölött, ezek az ember jó akaratát és szeretetét birják.

Kecsteljes alakjuk, színezetök szépsége, mozdulataiknak
gyorsasága és élénksége, hangjuk kellemessége, lényük egész
szeretetre méltósága vonza az embert ellentállhatlanul. Minden,
még a vad ember is, kinek csak kis érzése is van megbarát-
kozik a madarakkal; az ősi idők papjai a madarakat szent
állatoknak tartották, az őskor és a jelenkor költői lelkesülnek
a madarakon.

Nincs állatosztály melynél az anyag csere oly élénken
menne végbe, melynek oly meleg vére vólna mint tollas álla-
táinknak. A fokozott lélelzési működés idézi elő a test nagyobb